

ARTISTIC NEWSLETTER #6

Przedstawiamy szóstą i zarazem ostatnią edycję Newslettera projektu ARTISTIC prezentującego nasze partnerstwo i projekt finansowany ze środków Programu Interreg CENTRAL EUROPE, poświęcony poprawie relacji między podmiotami działającymi w dziedzinie kultury, społeczeństwem i inwestorami. Poprzez nasze działania pokazujemy również, że pomysły z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego mogą spełniać oczekiwania potencjalnych inwestorów, łącząc w ten sposób aspekty kulturowe i marketingowe oraz zwiększając trwałość i widoczność tych ważnych inicjatyw.

Mamy nadzieję, że Państwa zaciekawi lektura naszego podsumowującego Newslettera.

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ARTISTIC.html>

NEWSY I INTERESUJĄCE FAKTY

W JAKI SPOSÓB NDK ODNOSI SIĘ DO GOSPODARKI?

Lokalna wiedza, umiejętności i praktyki, utrzymywane, przekazywane i rozwijane z pokolenia na pokolenie, mogą zapewnić dochód i dać godną pracę szerokiemu gronu ludzi (zarówno twórców kultury, jak i ich rodzin, a także dostawców materiałów i usług związanych z transportem i sprzedażą wyrobów rzemieślniczych), w tym ubogich i wykluczonych członków naszego społeczeństwa - UNESCO (b.d.).

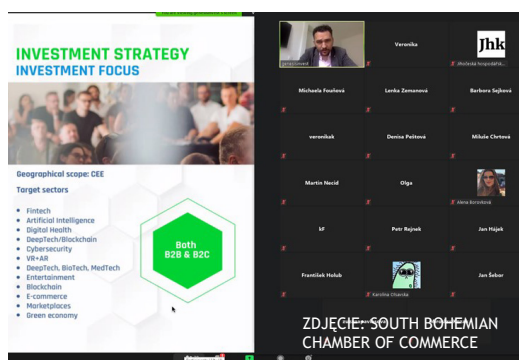
[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

PUNKTY NDK, ICH ROLA I PRZYSZŁOŚĆ W REGIONIE

Aby zapewnić kontynuację działań rozpoczętych w 8 regionach Europy Środkowej oraz zainspirować inne regiony i kraje dobrymi praktykami projektu ARTISTIC, dla każdego obszaru został opracowany Lokalny Plan Działania zapewniający trwałość działania Lokalnej Grupy Roboczej, oraz powiązany z nim Biznes Plan dla poszczególnych Punktów Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, określając w ten sposób ramy i warunki ich dalszego funkcjonowania w regionach.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

WZMACNIANIE WSPÓŁPRACY Z PRYWATNYMI INWESTORAMI

Niematerialne dziedzictwo kulturowe, ze względu na swoją wyjątkowość i nieporównywalność w skali regionalnej i krajowej, wymaga zindywidualizowanego podejścia, które odnosi się również do aspektów finansowania przejawów NDK. Dlatego ważne jest, aby szukać niekonwencjonalnych rozwiązań finansowania NDK, dopasowanych do konkretnego projektu. Odpowiedzią na potrzeby twórców i operatorów NDK jest nawiązanie współpracy z prywatnymi inwestorami.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

POZNAJ REGIONY PROJEKTU ARTISTIC

ZDJĘCIE: ALEŠ FON

REGION BOVEC - SŁOWENIA

Region Bovec jest charakterystyczny pod względem klimatu, środowiska i historii, a także języka. Region Bovec ze względu na historię, położenie na ważnym niegdyś szlaku tranzytowym w wielokulturowym regionie oraz bogactwa naturalne różni się od innych obszarów Alp, co znajduje również odzwierciedlenie w jego wizerunku kulturowym.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: KRZYSZTOF BOCHENEK

REGION PODKARPACKI - POLSKA

Terytorium województwa podkarpackiego na przestrzeni wieków było obszarem pogranicza etnicznego, politycznego i wyznaniowego. Położenie regionu „na pograniczu przecięcia się kultur” miało istotny wpływ na kształt zachowanego do dziś dziedzictwa kulturowego.

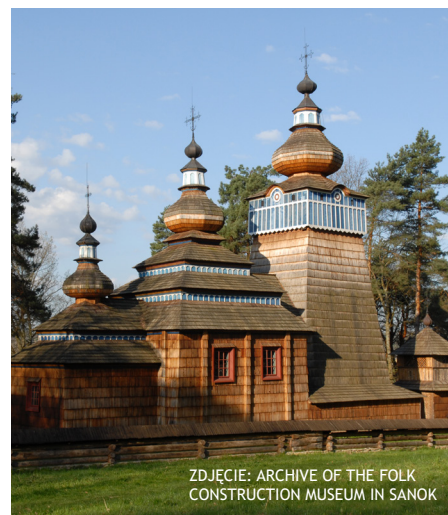
[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: MATEJ VRANIČ

ZDJĘCIE: TADEUSZ POŹNIAK

ZDJĘCIE: ARCHIVE OF THE FOLK CONSTRUCTION MUSEUM IN SANOK

KULTUROWY OBRAZ REGIONU BOVEC

HODOWLA MAŁYCH PRZEŻUWACZY

Podobnie jak w innych częściach Alp, również w regionie Bovec praktykowana jest sezonowa migracja między doliną a pastwiskami alpejskimi. Dowody historyczne datują to dziedzictwo już na XV wiek. Hodowla małych przeżuwaczy, dostosowana do pór roku, jest jako taka zakorzeniona w starej tradycji i jest wynikiem adaptacji człowieka do życia w Alpach Julijskich.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

SERY Z REGIONU BOVEC

Kultura produkcji sera Bovec jest wyjątkowa w Alpach Słoweńskich. Jest to jedyny obszar w Słowenii, gdzie hodowla owiec jest przeznaczona wyłącznie do wyrobu sera, ponieważ pełnotłusty twarde ser owczy jest produkowany tylko w tym regionie. Ser Bovec, czyli Caseus de Plezio, został po raz pierwszy wymieniony jako środek płatniczy w pierwszym rejestrze nieruchomości Tolmin z 1377 roku.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

PRODUKCJA 'KRAFI'

Region Bovec, z wpływami alpejsko-śródlądowymi, opracował dania z prostych składników o wyjątkowym lokalnym smaku. W centrum kuchni Bovec znajduje się „krafi”, prosty deser z lokalnych składników, który na talerzu odzwierciedla syntezę doświadczeń kulturowych. Nazwa jest pochodzenia germańskiego, cynamon pochodzi z portów adriatyckich, a nadzienie zrobione jest z rodzimych gruszek typu Sackel.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

GONTY I DACHY W GÓRACH SŁOWENII

Gonciarstwo to sztuka wytwarzania gontów, desek łupanych z drewna iglastego. Rzemiosło obejmuje również pokrycie dachów o różnych konstrukcjach w okresie od wiosny do późnej jesieni, głównie na wyżej położonych obszarach Słowenii. Prosto rosnące drewno iglaste z gęstymi słojami i bez sęków zawiera naturalną ochronę przed różnymi wpływami atmosferycznymi.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: ANJA JERIN, DOCUMENTATION SEM

ZDJĘCIE: ARCHIVE MIRO BRINOVEC

PRODUKCJA WĘGLA DRZEWNEGO

Produkcja węgla drzewnego to działalność gospodarki leśnej polegająca na produkcji węgla z drewna, w przypadku gdy istnieją odpowiednie warunki naturalne dla gospodarki leśnej. Pierwsze źródła dotyczące węgla drzewnego w Słowenii pochodzą z XVI wieku; było to niezwykle ważne w XIX wieku, kiedy odlewnictwo i hutnictwo żelaza były znaczącą działalnością gospodarczą.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

NA GRANICY WPŁYWU KULTUR - REGION PODKARPACKI W POLSCE

ZDJĘCIE: AGNIESZKA MROZEK

PRODUKCJA INSTRUMENTÓW STRUNOWYCH - LIRA KORBOWA

W Polsce lira pojawiła się w XVII w. Niezwykłą popularność zyskała ona w wieku XIX, była wówczas atrybutem wędrownych lirników, poetów, wieszczów, pieśniarzy, żebraków i ślepców. Instrument ten odegrał ważną rolę w muzyce sakralnej, był również jednym z ulubionych instrumentów arystokracji, zaś z czasem stał się dostępny dla niższych warstw społecznych.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: ARCHIVE OF THE LEŻAJSK LAND MUSEUM

DREWNIANE ZABAWKI Z LEŻAJSKA

Tradycja wyrobu zabawek drewnianych w regionie Leżajska, zwanego w dostępnej na ten temat literaturze „ośrodkiem rzeszowskim” sięga XVIII wieku. Pierwsze zabawki wychodziły spod rąk chatupników, którzy w wolnych chwilach trudnili się tym rzemiosłem. Na rozwój zabawkarstwa w Leżajsku i okolicach miały wpływ targi i odpusty.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

KOSZYKARSTWO I WIKLINIARSTWO

W Rudniku nad Sanem rozwój wikliniarstwa rozpoczął się i zaczął nabierać coraz większego znaczenia pod koniec XIX w. Rozwój koszykarstwa został zainicjowany przez właściciela dóbr rudnickich, hrabiego Ferdynanda Hompescha. Dzięki jego staraniom kilku mieszkańców Rudnika i Kopek trafiło do szkoły koszykarskiej w Wiedniu. W 1878 r. w podkarpackim mieście powstała szkoła koszykarska...

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: ARCHIVE OF THE CULTURE CITY CENTER IN RUDNIK ON THE SAN RIVER

ZDJĘCIE: ARCHIVE OF THE STUDIO OF THE CARPATHIAN ICON

IKONY

Ikona na Podkarpaciu jest obecna od początku zaludnienia tych terenów przez ludność ruską, czyli praktycznie od początku historii tej części Polski. W Bieszczadach ikona nadal jest „żywa” i silnie związana z kulturą. Pisane ikony to zarówno tradycyjne przedstawienia - kopie wcześniejszych dzieł, jak i bardziej dowolne, osobiste interpretacje kanonów.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

FLISACY Z ULANOWA

Flisak zwany też orylem lub flisem to przedstawiciel grupy zawodowej zajmującej się dawniej flisem, czyli przewozem (spławem) towarów rzekami. Z reguły flisakami byli chłopcy zamieszkujący nadrzeczne wsie, dla których spław był dodatkowym, sezonowym zajęciem. Z biegiem czasu wytworzyli oni specyficzny folklor obejmujący: gwarę, nazewnictwo, pieśni i obrzędy flisackie.

[CZYTAJ WIĘCEJ](#)

ZDJĘCIE: ARCHIVE OF THE RAFTING BROTHERHOOD UNDER THE INVOCATION OF SAINT BARBARA IN ULANÓW

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ O PROJEKCIE ARTISTIC

[HTTPS://WWW.INTERREG-CENTRAL.EU/CONTENT.NODE/ARTISTIC.HTML](https://www.interreg-central.eu/content/node/artistic.html)

ZDJĘCIE: TADEUSZ POŹNIAK

KONTAKT

Koordynator Projektu: Marco Braga
T2I Technology Transfer and Innovation
e-mail: marco.braga@t2i.it

Menadżer ds. Komunikacji: Małgorzata Kilian
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
e-mail: artistic@rarr.rzeszow.pl

 www.facebook.com/projectARTISTIC
 www.linkedin.com/in/artistic-project
 @ARTISTIC_CE
 @projectartistic

PARTNERZY

Ten Newsletter odzwierciedla wyłącznie poglądy autorów, a zespół projektowy ARTISTIC nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w nim informacji.